

---

*Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon
Esimees*

26.5.2020

David McAllister
Väliskomisjoni esimees
15E201

Bernd Lange
Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni esimees
12G301

Teema: Tööhõive- ja sotsiaalkomisjoni soovitused läbirääkimisteks uue partnerluse üle
Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga (2020/2023(INI))

Austatud esimehed

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon otsustas kõnealuse menetluse raames esitada teie komisjonidele arvamuse kirja vormis.

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon arutas küsimust oma 26. mai 2020. aasta koosolekul. Nimetatud koosolekul otsustas komisjon paluda vastutavatel väliskomisjonil ning rahvusvahelise kaubanduse komisjonil lisada oma resolutsiooni järgmised ettepanekud.

Lugupidamisega

Lucia Āuriř Nicholsonov

ETTEPANEKUD

- A. Arvestades, et Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi (edaspidi „Ühendkuningriik“) väljaastumine Euroopa Liidust (edaspidi „EL“) ja Euroopa Aatomienergiaühendusest mõjutab miljoneid kodanikke – nii liidus elavaid, seal reisivaid või töötavaid Ühendkuningriigi kodanikke ja Ühendkuningriigis elavaid, seal reisivaid või töötavaid liidu kodanikke kui ka muid inimesi peale liidu ja Ühendkuningriigi kodanike;
- B. arvestades, et kolmandatel riikidel, kellele ei kehti samad kohustused mis liikmesriikidele, ei saa olla samu õigusi ega hüvesid, mis on liikmesriigil;
- C. arvestades, et alates 2008. aastast on EL kolmandate riikidega sõlmitavate kaubanduslepingute kaubandust ja kestlikku arengut käsitlevatesse peatükkidesse lisanud tööstandardite alased sätted;
- D. arvestades, et 19. oktoobri 2019. aasta lepingule Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise kohta ja Põhja-Iirimaa protokollile (edaspidi koos „väljaastumisleping“) lisatud poliitilises deklaratsioonis sätestatakse ELi ja Ühendkuningriigi vahelise tulevase partnerluse raamistik, määrates kindlaks parameetrid edasipüüdliku, laiapõhjalise, tiheda ja paindliku partnerluse tagamiseks kaubandus- ja majanduskoostöö valdkonnas, mille keskmes on kõikehõlmav ja tasakaalustatud vabakaubandusleping;
- E. arvestades, et väljaastumislepingu artiklis 184 sätestatakse, et tegutsedes heas usus ja austades täielikult teineteise õiguskorda, teevad EL ja Ühendkuningriik oma parima, et astuda vajalikke samme, et rääkida kiiresti läbi poliitilises deklaratsioonis osutatud lepingud, millega reguleeritakse nende tulevase suhteid, ja viia läbi nende lepingute ratifitseerimiseks või sõlmimiseks vajalikud menetlused, tagamaks, et neid lepinguid kohaldataks võimaluste piires alates üleminekuperioodi lõpust;
- F. arvestades, et Euroopa Ülemkogu võttis vastu oma läbirääkimissuunised, et alustada läbirääkimisi selle üle, milline on üldine arusaam tulevaste suhete raamistikust, mida oli kavas täpsustada poliitilises deklaratsioonis;
- G. arvestades, et ELi ja Ühendkuningriigi (edaspidi „lepinguosaliselised“) geograafilise läheduse ning majandusliku omavahelise sõltuvuse ja seotuse, samuti suure arvu Ühendkuningriigis elavate ELi kodanike ja ELis elavate Ühendkuningriigi kodanike tõttu peaks kavandatav ELi ja Ühendkuningriigi vaheline partnerlus olema laiaulatuslik, hõlmates vabakaubanduslepingut ja tihedamat valdkondadevahelist koostööd sektorites, kus see on liidu ja selle kodanike huvides;
- H. arvestades, et kõnealuse partnerluse eesmärk peaks olema eelkõige vabakaubanduslepingu sõlmimine, tagades kindlate kohustuste rakendamise kaudu nulltariifid ja -kvoodid ning dumpingu puudumise, sealhulgas sotsiaal- ja tööhõivenormide osas;
- I. arvestades, et nimetatud kohustused peaksid ennetama kaubandusmoonutuste ja ebaausate konkurentsieeliste teket, et tagada lepinguosaliste vahel kestlikud ja

pikaajalised suhted; arvestades, et kavandatav partnerlus peaks seetõttu põhinema rangetel normidel ning õiguste ja kohustuste tasakaalul, millega tagatakse nelja vabaduse jagamatus ja luuakse ajaproovile vastu pidavad võrdsed tingimused;

- J. arvestades, et seetõttu tuleks kavandatava partnerluse raames säilitada ühised ranged sotsiaal- ja tööhõivenormid ning aja jooksul välja töötatavad vastavad kõrged normid, võttes võrdlusaluseks ELi sotsiaal- ja tööhõivenormid ja -õigused;
- K. arvestades, et kavandatava partnerlusega tuleks kohustada lepinguosalisi parandama pidevalt kaitsetaset eesmärgiga tagada vastavad ranged sotsiaal- ja töönormid, et säilitada võrdsed tingimused;
- L. arvestades, et poliitilises deklaratsioonis võetud võrdsete tingimuste tagamise kohustusega seoses tuleks kavandatava partnerlusega eelkõige tagada, et õigusnormide ja tavadege ette nähtud töö- ja sotsiaalkaitse tase ei langeks allapoole taset, mis on ette nähtud ühiste normidega, mida kohaldatakse üleminekuperioodi lõpus ELis ja Ühendkuningriigis seoses vähemalt järgmiste valdkondadega: töölased põhiõigused; töötervishoid ja tööohutus, kaasa arvatud ettevaatuspõhimõte; õiglasel töötingimused ja tööhõivenormid ning teave, nõustamine ja õigused ettevõtte tasandil ja restruktureerimisel; arvestades, et kavandatava partnerluse raames tuleks ka kaitsta ja edendada sotsiaaldialoogi töötajate ja tööandjate ning nende vastavate organisatsioonide ja valitsuste vahel ning innustada dialoogi kodanikuühiskonnaga;
- M. arvestades, et selles osas on keskse tähtsusega komisjoni koostatud Ühendkuningriigiga sõlmitava uue partnerluse lepingu eelnõu tekstis kirjeldatud töö- ja sotsiaalkaitse praeguse ja tulevase taseme säilitamise põhimõte;
- N. arvestades, et kavandatava partnerlusega tuleks tagada, et Ühendkuningriik täidab tulemuslikult oma kohustusi ning neid kohustusi kajastavaid õigusnorme ja tavasid piisavate vahenditega varustatud riiklike asutuste, tööinspeksioonide mõjusa süsteemi ning tulemuslike haldus- ja kohtumenetluste abil;
- O. arvestades, et liikuvust käsitlevate kokkulepete aluseks peaks olema täielik vastastikkus ning põhimõte, et liidu liikmesriike ei tohi kohelda erinevalt; arvestades, et kavandatava partnerlusega tuleb tagada ka laialdane ja põhjalik sotsiaalkindlustuse koordineerimine;
- P. arvestades, et kavandatav partnerlus peaks hõlmama ka vaidluste lahendamise ja otsuste täitmise asjakohast korda ning eelkõige tuleks selle raames asutada juhtorgan, kes vastutab kavandatava partnerluse rakendamise ja toimimise juhtimise ja järelevalve eest ning aitab kaasa vaidluste lahendamisele; arvestades, et on oluline, et sotsiaalpartnerid oleksid vajaduse korral kaasatud vaidluste lahendamise protsessi;
- R. arvestades, et Euroopa Liidu Kohtule peaks jääma ainupädevus liidu õiguse üle otsustamisel;
- S. arvestades, et enne Euroopa Liidu 2020. aasta akti (edaspidi „väljaastumisleping“) vastuvõtmist jättis Ühendkuningriigi valitsus välja punktid, mis oleksid pakkunud teatavat riiklikul õiguskorral põhinevat piiratud kaitset EList pärinevate töötajate õiguste tagamiseks, ja võttis endale kohustuse tuua need sätted üle tulevasse tööhõiveseadusesse; arvestades, et kõnealust seadust ei ole veel vastu võetud;

T. arvestades, et COVID-19 pandeemia mõjutas läbirääkimiste protsessi ja ajakava;

Üldised soovitusused

1. tuletab meelde, et kolmandal riigil ei saa mingil tingimusel olla samu õigusi ja hüvesid mis liikmesriigil; meenutab teisest küljest, et tulevase partnerluslepingu kaudu edasipüüdlike, laiaulatuslike ja tasakaalustatud suhete poole püüdlemine on nii ELi kui ka Ühendkuningriigi huvides; on veendunud, et sellise lepingu saab sõlmida vaid juhul, kui poliitilises deklaratsioonis sätestatud võrdsed tingimused on tagatud eri normidel põhinevate kindlate ja täitmisele pööratavate kohustuste kaudu; rõhutab eelkõige, et ükski tulevane vabakaubandusleping ei tohi mingil juhul negatiivselt mõjutada liidu õigustikust tulenevaid ELi töötajate õigusi ja sotsiaalseid standardeid;
2. kiidab heaks Ühendkuningriigiga sõlmitava uue partnerluse lepingu eelnõu põhjaliku teksti, mille komisjon avaldas 18. märtsil 2020. aastal (edaspidi „lepingu eelnõu“) ning mis on üldjoontes kooskõlas poliitilise deklaratsiooni, tema läbirääkimisvolituste ja Euroopa Parlamendi 12. veebruari 2020. aasta resolutsiooniga Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigiga uue partnerluse üle peetavate läbirääkimiste kavandatud mandaadi kohta; peab väga kahetsusväärseks, et Ühendkuningriigi mandaat ei ole sellega võrreldes kuigi üksikasjalik; avaldab ühtlasi kahetsust, et Ühendkuningriik on teinud teksti osas mitmes küsimuses ettepanekuid, kuid need jäid 19. maini salastatuks;
3. peab väga kahetsusväärseks, et Ühendkuningriik keeldub nägemast tulevases vabakaubanduslepingus ette tööõigust käsitlevaid sätteid, millele kohalduks lepingus ette nähtud vaidluste lahendamise mehhanism, täpsustamata samas, millist liiki vaidluste lahendamise mehhanismi tuleks kõnealuses valdkonnas kohaldada; tuletab meelde, et vaidluste lahendamise mehhanismid peavad olema ette nähtud kõigi lepingu osade jaoks;
4. peab kahetsusväärseks, et Ühendkuningriigi valitsus ei ole veel täitnud oma kohustust seoses uue tööhõiveseadusega, ning nõuab tungivalt, et Ühendkuningriik teeks seda enne üleminekuperioodi lõppu; rõhutab, et esmatähtis on vältida mis tahes lünki, mille korral ei ole töötajate õigused kaitstud kehtivate liidu õigusaktide ega Ühendkuningriigi tööhõiveseadusega; tuletab meelde, et tööhõiveseaduses sisalduvad sotsiaal- ja töönormid ei tohiks olla staatilised, vaid peaksid vahetult järgima kõiki ELi sotsiaal- ja töönormidesse tehtud täiustusi, et tagada ELile ja Ühendkuningriigile võrdsed tingimused;
5. viitab sellega seoses eelkõige hiljuti vastu võetud liidu seadusandlikele aktidele, mille ülevõtmise tähtajad jäävad üleminekuperioodi sisse, nagu töötajate lähetamise direktiivi, lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu käsitleva direktiivi ning läbipaistvaid ja prognoositavaid töötingimusi Euroopa Liidus käsitleva direktiivi läbivaatamine, ja kordab, et nende seadusandlike aktide täielik ja nõuetekohane rakendamine on tingimata vajalik;
6. julgustab Ühendkuningriiki ka edaspidi osalema kolmanda riigi otsustusõiguseta vaatlejana asutustes, mis kuuluvad Euroopa Parlamendi tööhõivekomisjoni vastutusalasse, nagu Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (rajaneb

Norra mudelil)¹, kuna see võimaldab mõlemal lepinguosalisel jagada andmeid, parimaid tavasid ja metoodikaid; samuti ergutab Ühendkuningriiki tegema koostööd Euroopa Tööjõuameti (määruse (EL) 2019/1149 artikli 17 lõike 6 ja artikli 42 kohaselt) ja halduskomisjoniga vastavalt määrusele (EÜ) nr 883/2004;

7. kordab, et poliitilise deklaratsiooni punkti 125 kohaselt tuleks kodanikuühiskonna dialoogi edendada kõigi lepingu aspektide puhul ja see peaks eelkõige hõlmama nii Ühendkuningriigis elavaid ja töötavaid liidu kodanikke kui ka liidus elavaid ja töötavaid Ühendkuningriigi kodanikke esindavaid organisatsioone (noorte- ja kodanikuorganisatsioonid ning töötajate ühendused);
8. peab kahetsusväärseks, et Ühendkuningriik ja liikmesriigid on liiga vähe pingutanud, et tõsta kodanike teadlikkust Ühendkuningriigi ELi väljaastumise mõjudest, ja innustab igati mõlemaid lepinguosalisi alkatama või hoogustama sihipäraseid teavituskampaaniaid, et anda kõigile väljaastumislepinguga hõlmatud kodanikele teada nende õigustest ja nende staatuse võimalikest muutustest, sealhulgas sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjade kohaldamisest; tuletab meelde, et kodanikud, keda Ühendkuningriigi väljaastumine puudutab, loodavad õigeaegsele ja usaldusväärsele teabele oma õiguste ja staatuse kohta, ning nõuab tungival, et nii liikmesriigid kui ka Ühendkuningriik käsitleksid seda teemat esmatähtsana;
9. rõhutab, et liikmesriigid peavad rohkem pingutama, et täpsustada taotlemismenetlust ja ajakava meetmete võtmiseks, millega liikmesriikides elavatele Ühendkuningriigi kodanikele antakse õiguskindlus uue elanikustaatus kohustusliku taotlemise süsteemi või deklareerimissüsteemi kaudu;

Väljaastumislepingu rakendamine

10. rõhutab, kui oluline on väljaastumislepingu tulemuslik rakendamine, sealhulgas ühtse turu ja tolliliidu terviklikkuse säilitamise osas; rõhutab, et tulevasi suhteid käsitlevat lepingut tuleks kohaldada, ilma et see piiraks väljaastumislepingu kohaldamist; toonitab, et ELi kodanikel on Ühendkuningriigis suuri probleeme püsielaniku staatuse saamisega, ja neil, kes on saanud esialgse püsielaniku staatuse, on võrreldes Ühendkuningriigi kodanikega teatavatele hüvedele juurde pääsemisel piiratud õigused;
11. rõhutab, et väljaastumislepingu täielik rakendamine ja poliitilises deklaratsioonis võetud kohustuste täitmine sõnas ja teos on ELi ja Ühendkuningriigi vahelise tulevase partnerluse eeltingimused ning selle peamised komponendid; mõistab hukka Ühendkuningriigi valitsuse avaldused, mis näitavad, et valitsusel puudub poliitiline tahe täita täiel määral väljaastumislepingu ja poliitilise deklaratsiooniga võetud kohustusi; toonitab, et lepinguosaliste vahelisel usaldusel on neil läbirääkimistel väga tähtis koht;
12. rõhutab kvalifikatsioonide ja diplomite vastastikuse tunnustamise olulisust nii ELis kui

---

¹ Norral on kahepoolne leping Eurofoundiga ja riik maksab selle eest, et olla kaasatud Euroopa töötingimuste uuringusse, milles ta osaleb alates 2000. aastast (neli eelnevat väljaannet). Norra osales ka Euroopa 2007.–2008. aasta elukvaliteedi uuringu teises väljaandes. Norra tegutseb ka Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) vaatlejana Eurofoundi haldusnõukogus. Lisaks haldab Eurofound Euroopa korrespondentide võrgustikku, mis hõlmab kõiki ELi liikmesriike ja Norrat ning annab Euroopa teemade aruteluks asjakohaseid riiklikke eksperditeadmisi. Euroopa restruktureerimise jälgimise keskus jälgib võrgustiku kaudu ka suuremahuliste restruktureerimiste, restruktureerimise toetamise vahendite ja restruktureerimisega seotud õigusaktide mõju tööhõivele ELi liikmesriikides ja Norras.

ka Ühendkuningriigis ning toonitab vajadust leppida sellega seoses kokku sobivas korralduses; tuletab meelde Ühendkuningriigi eesmärki parandada kolmandate riikide kodanike suhtes kohaldatavad tunnustamise korda; kutsub läbirääkijaid üles otsustama selliste tunnustamise kordade kasuks, milles järgitakse norme uusi takistusi loomata; palub läbirääkijatel tagada, et kvalifikatsioonide ja diplomite tunnustamine ei piirduks väljaandnud riigiga, kuna see looks takistusi Ühendkuningriigi kodanikele, kes liiguvad ühest liikmesriigist teise;

Võrdsed võimalused

13. on kindlalt vastu asjaolule, et Ühendkuningriigi läbirääkimisvolitused ei sisalda mõistet „võrdsed võimalused“; märgib samal ajal, et Ühendkuningriigi valitsuse väitel säilitatakse *de facto* kõige rangemad töö- ja sotsiaalnormid, kuid samas on valitsus kindlal seisukohal, et ta ei nõustu õiguslikult siduvate kohustustega, mis ulatuvad kaugemale kohustustest, mille osas EL on kokku leppinud selliste riikidega nagu Kanada, Jaapan ja Lõuna-Korea; tuletab siiski meelde, et ELi teistes vabakaubanduslepingutes sätestatud kohustused ei anna ELi ja Ühendkuningriigi vahelise partnerluse jaoks piisavaid tagatise, kuna üheski teises ELi mittekuuluvus riigis ei ole kehtestatud kvoodi- ja tariifivaba juurdepääsu ühtsele turule, ning et geograafiline lähedus, Ühendkuningriigi kodanike elamine ELis ja ELi kodanike elamine Ühendkuningriigis ning ELi ja Ühendkuningriigi vahelise kaubanduse maht eeldavad võrdseid võimalusi tagavat ranget korda ning seega ELi ja Kanada, Jaapani või Lõuna-Korea vahel sõlmitud vabakaubanduslepingutes kehtestatutest jõulisemaid kohustusi; ei pea sellega seoses lubatavaks, et nopitaks välja parimad palad erinevatest õigus- ja kaubandusraamistikest, mida kohaldatakse ELi ja muude kolmandate riikide vahelistes suhetes;
14. kinnitab, et ELi ja selle ühtse turu terviklikkuse ning tolliliidu ja nelja vabaduse jagamatuse säilitamiseks on väga tähtis tagada, et kvoodi- ja tollimaksuvaba juurdepääs maailma suurimale ühtsele turule saab olla üksnes proportsionaalne õigusnormide lähendamise ulatusega ning kohustustega, mis on võetud avatud ja ausa konkurentsi jaoks võrdsete võimaluste loomiseks, arvestades dunaamilist ühtlustamist; toonitab, et selleks on vaja kombineerida sisulisi norme ja meetmeid, sealhulgas kaitse taseme säilitamise klausleid ning mõjusa rakendamise, jõustamise ja vaidluste lahendamise tagamise mehhanisme; rõhutab, et kodanikele ja valitsusvälistele organisatsioonidele tuleb seoses tööstandardite jõustamisega tagada nõuetekohane kaebuste lahendamise mehhanism;
15. rõhutab eelkõige kaitse taseme säilitamise klausleid järgmistes artikli LPFS.2.27 kohastes valdkondades: i) tööalased põhiõigused, ii) töötervishoiu ja tööohutuse standardid, iii) õiglased töötingimused ja tööhõivenormid, iv) õigus teabele ja ärakuulamisele ettevõtte tasandil ning v) restruktureerimine; kiidab heaks artikli LPFS.2.28 sätteid, millega rajatakse teed dunaamilise ühtlustamise suunas; võtab teadmiseks eelkõige komisjoni ettepaneku anda partnerlusnõukogule volitused kohustusi muuta, et töö- ja sotsiaalnormide arenguga kaasas käia;
16. tuletab meelde, et kõik tulevased vabakaubanduslepingud, mille eesmärk on nulltariifide ja -kvootide saavutamine, peaksid seetõttu tuginema kindlatele juriidilistele kohustustele, millega tagatakse avatud ja ausa konkurentsi jaoks võrdsed tingimused,

sealhulgas töö- ja sotsiaalnormide osas, eesmärgiga vältida tormijooksu madalamate normide suunas ning ebaausate konkurentsieeliste omandamist kaitsetaseme nõrgestamise või muude regulatiivsete erinevuste abil;

17. toetab seetõttu täielikult lepingu eelnõu III jaotise (võrdsed võimalused ja kestlikkus) ja eelkõige selle 5. jao (töö- ja sotsiaalkaitse) sätteid, mis on kooskõlas poliitilise deklaratsiooni sätetega;
18. toetab komisjoni soovitatud juhtimis-, koostöö-, järelevalve-, jõustamis- ning konfliktide lahendamise süsteemi, eelkõige mis puudutab tööjärelevalvet ning haldus- ja kohtumenetlusi, sealhulgas õiguskaitsevahendite tagamist, ja partnerlusnõukogu ning võrdsete võimaluste ja kestlikkuse erikomitee ülesandeid;
19. väljendab heameelt ettepaneku üle luua Euroopa Parlamendi ja Ühendkuningriigi parlamendi liikmete jaoks parlamentaarne partnerlusassamblee, millel oleks õigus saada partnerlusnõukogult teavet ja esitada talle soovitusi; rõhutab ka vajadust jätkata väljaastumislepingu rakendamise ja kohaldamise üksikasjaliku järelevalvega, mida viib ellu Ühendkuningriigi koordineerimisrühm, ja hinnata täpsemalt ELi tasandil vaidluste lahendamise süsteemi loomise vajadust;
20. rõhutab, et ta ei anna nõusolekut ühelegi lepingule, mis võiks otseselt või kaudselt nõrgendada Euroopa Liidu Kohtu rolli liidu õigusega seotud küsimuste üle otsustamisel;

Liikuvus ja sotsiaalkindlustuse koordineerimine

21. tuletab meelde, et väljaastumislepingu kohaselt hõlmavad ja kaitsevad ELis elavaid Ühendkuningriigi kodanikke ja Ühendkuningriigis elavaid ELi kodanikke praegu sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjad seoses haigushüvitiste, rasedus- ja sünnitushüvitiste ning samaväärsete isadushüvitiste, invaliidsushüvitiste, vanadushüvitiste, toetajakaotushüvitiste, tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud hüvitiste, matusetoetuste, töötushüvitiste, eelpensionihüvitiste ja perehüvitistega;
22. tuletab meelde, kui oluline on säilitada asjaomaste isikute praeguseid ja tulevasi sotsiaalkindlustusõigusi kõigis aspektides; meenutab nii ELi kui ka Ühendkuningriigi asjaomaste kodanike jõulisi nõudmisi kaitsta oma õigusi; kutsub lepingu üle läbirääkijaid üles seadma selliste kodanike õigused sotsiaalkindlustuse koordineerimisel kõiki vahendeid kasutades esikohale;
23. märgib, et XI jaotise (füüsiliste isikute liikuvus) eesmärk on kehtestada lepinguosaliste vaheline liikuvusalane kord, kindlustada täies ulatuses kõnealuse korra vastastikkus ja sellega seotud diskrimineerimise keelamine liikmesriikide vahel ning tagada lepinguosaliste sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimine; märgib, et lühiajaliste, kuni 90 päeva kestvate reise jaoks on ette nähtud vastastikune viisavabadus, kuid mõlemad lepinguosalisel võivad tasustatavat tööd tegevate kodanike puhul viisasad nõuda; väljendab heameelt artikli MOBI.5 üle, milles kehtestatakse vastastikused riiki sisenemise, pikaajalise elamise ja õigustega seotud tingimused ELi ja Ühendkuningriigi kodanikele, kes tegelevad teadusuuringutega, osalevad õpingutes, koolitustes ja noortevahetuses, ning vajaduse korral nende perekonnaliikmetele;
24. kiidab heaks asjaolu, et artikli MOBI.6 ja lepingu eelnõu sotsiaalkindlustuse

- koordineerimise protokolliga nähakse ette sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjade jätkuv rakendamine mitmes sotsiaalkindlustuse valdkonnas (nt haigus-, invaliidsus- ja vanadushüvitised ning tööõnnetuste ja kutsehaigustega seotud hüvitised); peab aga väga kahetsusväärseks, et piiriüleste ja piirialatöötajate kohta puuduvad töötushüvitist käsitlevad erisätted, ja julgustab seetõttu lepinguosalisi kaaluma nõuetekohaste sätete vastuvõtmist seoses töötushüvitise pakkumisega piiriülestele ja piirialatöötajatele, et nende õigusi kaitsta; kutsub läbirääkijaid üles nägema kõigis peatükkides ette sotsiaalkindlustuse koordineerimise eeskirjade jätkuva kohaldamise;
25. avaldab ühtlasi kahetsust, et lepingu eelnõu artiklis MOBI.6 antakse partnerlusnõukogule pelgalt võimalus sotsiaalkindlustuse koordineerimise protokollu muuta, selle asemel, et näha ette vastav kohustus;
26. rõhutab sotsiaalkindlustuse koordineerimist käsitleva dünaamilise kokkuleppe olulisust, mille alusel peaks Ühendkuningriik kohandama oma õigusakte vastavalt ELi sotsiaalkindlustuse koordineerimise alaste seadusandlike aktide muudatustele (nt tulevane määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 883/2004 sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimise kohta, ning määrust (EÜ) nr 987/2009, milles sätestatakse määruse (EÜ) nr 883/2004 rakendamise kord); toonitab, et inimeste liikuvust käsitleva lõpliku kokkuleppe sätted peavad sisaldama sotsiaalkindlustuse koordineerimisega seotud proportsionaalseid ja kindlaid õigusi, mis peavad olema kooskõlas poliitilise deklaratsiooniga;
27. nõuab tõhusa vaidluste lahendamise menetluse kasutamist juhtudel, kui pädeva asutuse osas valitseb ebaselgus;
28. rõhutab, et nõuetekohane andmevahetus on sotsiaalkindlustuse ELi ja Ühendkuningriigi vahelise koordineerimise kohaldamiseks keskse tähtsusega; julgustab seetõttu ka Ühendkuningriiki osalema sotsiaalkindlustusteabe elektroonilises vahetamises;
29. nõuab tungivalt, et lepinguosalisel lepiksid kokku vastastikuse programmis „Erasmus+“ osalemise ja sellesse programmi finantsinvesteeringute tegemise jätkamise sätetes kooskõlas poliitilise deklaratsiooni sätetega liidu programmides osalemise kohta, eeskätt mis puudutab kutsehariduse ning õpilaste, õpipoiste ja hiljuti kooli lõpetanud inimeste koolitamisega seotud praktikat; rõhutab, et nii ELis kui ka Ühendkuningriigis tuleb programmides osalemiseks avalduse esitanutele aegsasti anda teada osalemise tingimustest ja ajakavast pärast ülemineku perioodi;

Järeldus

30. mõistab hukka läbirääkimiste praeguses etapis lepinguosaliste vahel püsivad märkimisväärsed erimeelsused, sealhulgas seoses läbiräägitava teksti ulatuse ja õigusliku ülesehitusega; väljendab sügavat muret Ühendkuningriigi valitsuse kavandatud tulevase partnerluse piiratud kohaldamisala üle ning juhib tähelepanu asjaolule, et Ühendkuningriigi ettepanek ei näe ette poliitilises deklaratsioonis võetud kohustuste täitmist; märgib, et COVID-19 pandeemia puhkemise tõttu on läbirääkimisi keeruline pidada ja lõpule viia; nõuab tungivalt, et Ühendkuningriik teeks ELiga kiiresti ja konstruktiivselt koostööd partnerluslepingu sõlmimise nimel, millega luuakse enne ülemineku perioodi lõppu edasipüüdlik, laiaulatuslik ja tasakaalustatud suhe ning võrdsed tingimused kooskõlas poliitilise deklaratsiooniga võetud kohustustega.